

І. В. КОСТЕНКО

Ірина Валентинівна Костенко, кандидат юридичних наук, доцент Національного технічного університету України «КПІ»

СКЛАД ДЖЕРЕЛЬНОЇ БАЗИ АНАЛІЗУ ІНСТИТУТУ НАУКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ Й ТИТУЛАТУРИ В УКРАЇНІ НА ТЛІ ІСТОРІЇ ТА ПРАВА

Проблематика походження, розвитку та функціонування інституту наукової титулатури в Україні починаючи від Середньовічного університету і закінчуючи сучасними прагненнями до інтеграції в світові освітні структури досі не була об'єктом окремого аналізу, хоча у контексті загальних питань історії науки та освіти, навчальних та наукових установ, а також оцінки ефективності атестаційних процедур дослідники зверталися до окремих аспектів питання у різножанрових наукових розвідках, серед яких – дисертації, монографії, збірки наукових праць, науково-інформаційні й статистичні матеріали, наукові статті в енциклопедіях та енциклопедичних словниках, матеріали мережі Інтернет.

Відтоді, як в університеті м. Болонья 1130 р. на основі публічного захисту дисертації вперше було присуджено докторський ступінь, проблеми атестації наукових і науково-педагогічних кадрів перебувають у центрі уваги наукової спільноти. Гостра дискусія щодо ефективності сучасної системи наукових (учених) ступенів і звань та її правового закріплення триває і в незалежній Україні. А приєднання України до Болонського процесу з новою силою підкреслило необхідність пристосування системи наукових (учених) титулів до вимог сьогодення, перегляду правових норм, що забезпечують її функціонування. Особливо гостро постає питання вибору стратегії й тактики подальшого розвитку системи атестації наукових і науково-педагогічних кадрів. З одного боку, залишається необхідним державний контроль за рівнем підготовки науковців і освітян, з іншого – визріває потреба вивести цю справу з-під монополії державних структур і повернути її, як це історично склалося у світі, до самих учених.

Вирішенню цих проблем має сприяти ретельне вивчення відповідного історичного досвіду. Проте виявлення передумов та джерел появи законодавчих актів різного рівня про порядок надання (присудження, присвоєння) наукових ступенів та вчених звань, розкриття національних і світових тенденцій його становлення, закономірностей та умов, що забезпечують його стабільність та перспективи розвитку, визначається як основна задача «наукового менеджменту», що має неабияке практичне значення, а наявність великої та різноспрямованої юридичної спадщини з обраної тематики, накопиченої на теренах України, потребує не тільки осмислення, а й узагальнення.

Актуальність дослідження підсилюється тим, що в Україні майже повністю відсутні узагальнюючі наукові праці з відповідної проблематики, хоча в інших країнах пострадянського простору, зокрема в Росії, аналогічні проблеми вже стали предметом розгляду в багатьох монографічних та дисертаційних історико-правових дослідженнях.

Джерельну базу такого дослідження мають становити головним чином нормативно-правові акти різного рівня з питань підготовки та атестації наукових і науково-педагогічних кадрів.

Так, для вивчення цих процесів у середньовічних університетах особливе значення мала упорядкована Г. І. Липатніковою збірка «Документи з історії університетів Європи XII–XV ст.» (1973)¹, що на сьогоднішній день є єдиною унікальною роботою, у якій представлено оригінальний зміст статутів університетів Західної Європи XII–XV століть. Її доповнюють публікації Н. Д. Митькової² і О. А. Андрєєвої³, де подано характеристики двох раніше невідомих у правничій науці латиномовних трактатів з університетської середньовічної освіти – «Про шкільну науку» (XIII ст.) та «Хвала клірові» (XIV ст.). Заслугує на увагу публікація листа І. В. Цветаєва – бібліографічного раритету, що висвітлює становлення інституту наукових ступенів у Болонському університеті⁴. Ґрунтовним сучасним джерелом відповідної історичної та юридичної інформації є двотомна «Хрестоматія з історії інститутів наукової підготовки та атестації в університетах та академіях Західної Європи та Росії», укладена О. М. Якушевим, Д. О. Хохловою та І. Г. Воропаєвим (1997)⁵.

Нормативно-правові акти Російської імперії, СРСР, Української РСР та сучасної України здебільшого вивчаються за офіційними джерелами їх опублікування. Такими, як «Собрание узаконений и распоряжений правительства, изданных при Правительствующем Сенате Российской империи» (СУ), «Свод Законов СССР» (СЗ СССР), «Собрание Узаконений и распоряжений Рабоче-Крестьянского Правительства Украины» (СУ УССР), «Збірник декретів, постанов, наказів по комісаріату освіти», «Вестник просвещения» та «Бюлетень Наркомосу УСРР», «Бюлетень НКО», «Бюлетень ВКВШ при СНК СССР», «Бюлетень Министерства высшего образования СССР», «Бюлетень Министерства высшего и среднего специального образования СССР», «Бюлетень ВАК при Совете Министров СССР», «Бюлетень Госкомитета СССР по народному образованию: Сер. «Высшее и среднее специальное образование», «Просвещение», «Офіційний

вісник України», «Відомості Верховної Ради УРСР», «Бюлетень ВАК України», «Збірник Постанов України», «Освіта України» тощо.

Із кількісної точки зору безпосередньо з тематики присвоєння вчених звань та присудження наукових ступенів нами встановлено 29 нормативно-правових актів Російської імперії; 101 акт радянських органів влади і 46 актів сучасної України.

Важливі для подібного дослідження також акти ВУАН та інші академічні офіційно-документальні матеріали, що вперше були опубліковані в багатотомному збірнику документів «Історія Академії наук»⁶, а також окремі сучасні проекти нормативно-правових актів, оприлюднені на офіційних сайтах Верховної Ради України та Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

До джерельної бази дослідження входять статистичні й аналітичні матеріали ВАК України, оприлюднені у його офіційному виданні «Бюлетень Вищої атестаційної комісії України», відомості з довідково-бібліографічного видання «Підготовка і атестація науково-педагогічних кадрів у Національній юридичній академії України імені Ярослава Мудрого (1895–2005 роки)»⁷ та аналогічні відомості про діяльність спеціалізованих вчених рад Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, оприлюднені у ювілейному виданні до 60-річчя цього наукового закладу⁸.

Крім офіційно-документальних матеріалів плідним видається використання нарративних джерел: спогадів науковців і освітян та державних діячів, причетних до науково-атестаційних процесів; інформаційних повідомлень у засобах масової інформації тощо. Зокрема, багатий матеріал зібрано у книзі «Alma Mater: Університет св. Володимира напередодні та в добу Української революції 1917–1920: Матеріали, документи, спогади»⁹.

Велике значення має вивчення архівних матеріалів із фондів Центрального державного архіву вищих органів влади і органів державного управління України (Ф. 166 «Народний комісаріат освіти УСРР»; Ф. 2581 «Народне міністерство освіти УНР (1917–1918)»), Центрального державного історичного архіву України, м. Київ (Ф. 707 «Управління Київського учбового округу»), Центрального державного архіву громадських об'єднань України (Ф. 311 «Партійний комітет Міністерства освіти УРСР. 1943–1988 рр.»), Державного архіву м. Києва (Ф. 16 «Київський університет»), Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, а також матеріалів поточного діловодства ВАК України¹⁰.

Таким чином, обсяг джерел для дослідження інституту наукової титулатури – нормативно-правові акти, що становили правову основу функціонування інституту наукової титулатури та наукової атестації взагалі, статистичні відомості, інші офіційно-документальні матеріали, а також ряд нарративних джерел. Більшість джерел опубліковано в офіційних виданнях, частину джерельної бази становлять архівні матеріали з фондів вітчизняних архівних установ. Наявна джерельна база, на нашу думку, доволі повно характеризує стан правового регулювання системи наукових ступенів і вчених звань в Україні на всіх етапах її розвитку. У перспективному аспекті пошук документів та матеріалів, здійснений у зарубіжних архівах (зокрема, російських, білоруських, польських, німецьких, австрійських угорських, чеських) був би доволі корисним, оскільки дав би змогу деталізувати й конкретизувати механізми науково-атестаційного процесу різних країн як в історичній перспективі, так і зважаючи на болонські домовленості.

¹ Липатникова Г. И. Документы по истории университетов Европы XII–XV вв. / Г. И. Липатникова ; [уч. пос. под ред. А. Г. Москаленко]. – Воронеж : Изд-во Воронежского университета, 1973. – 220 с.; Липатникова Г. И. Статуты факультета искусств Пражского университета : [перевод и примечания Г. И. Липатниковой] / Г. И. Липатникова // Вопросы истории славян. – Вып. 3. – Воронеж : Издательство Воронежского университета, 1970. – С. 77–84.

² Митькова Н. Д. Некоторые аспекты системы средневекового университетского образования по трактату «De disciplina scoliarum» («О школьной науке») / Н. Д. Митькова // Университеты Западной Европы: Средние века. Возрождение. Просвещение : Межвуз. сб. науч. тр. – Иваново : Госкомвуз РСФСР по делам НВШ, ЙОГУ, 1990. – С. 117–130.

³ Андреева О. А. Трактат XIV в. «О похвале клиру» как источник по ранней истории немецких университетов / О. А. Андреева // Университеты Западной Европы: Средние века. Возрождение. Просвещение : Межвуз. сб. научн. тр. – Иваново : Госкомвуз РСФСР по делам науки и высшей школы, ИГУ, 1990. – С. 117–130.

⁴ Цветаев И. В. Письма из Болоньи. (Восьмисотлетний юбилей Болонского университета). Письмо II. / И. В. Цветаев // Соснина Е. Б. Итальянские версты Ивана Цветаева: биографический очерк / Е. Б. Соснина. – Иваново : Референт, 2001. – 112 с.

⁵ Хрестоматия по истории институтов научной подготовки и аттестации в университетах и академиях Западной Европы и России (начало XII в. – 1918 г.) : в 2-х частях / Сост.: А. Н. Якушев, Д. А. Хохлова, И. Г. Воропаев. – Ч. 1. – Ставрополь : СГУ, 1997. – 205 с.; Хрестоматия по истории институтов научной подготовки и аттестации в университетах и академиях Западной Европы и России (начало XII в. – 1918 г.) : в 2-х частях / Сост.: А. Н. Якушев, Д. А. Хохлова, И. Г. Воропаев. – Ч. 2. – Ставрополь : СГУ, 1998. – 247 с.

⁶ Історія Академії наук України 1918–1923. Документи і матеріали. / АН України, Інститут української археології, ЦНБ ім. В. І. Вернадського та ін. [Упор. В. Г. Шмельов та ін. / Ред. кол. : П. С. Сохань та ін.]. – К. : Наук. думка, 1993. – 376 с. – (Джерела з історії науки України); Історія Національної академії наук України 1924–1928. Документи і матеріали / В. А. Кучмаренко та ін. (упоряд.) ; О. С. Онищенко та ін. (відп. ред.) ; НАН України, Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – К. : Наук. думка, 1998. – 762 с. – (Джерела з історії науки в Україні); Історія Національної академії наук України 1929–1933. Документи і матеріали / Т. В. Вересовська та ін. (упоряд.) ; П. С. Сохань та ін. (відпов. ред.) ; НАН України, Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського – К. : Наук. думка, 1998. – 544 с. – (Джерела з історії науки в Україні).

⁷ Підготовка і агеція науково-педагогічних кадрів у Національній юридичній академії України імені Ярослава Мудрого (1895–2005 рр.) / Панов М. І. (кер. авт. колективу) та ін. – Х. : Право, 2006. – 576 с.

⁸ Спеціалізовані вчені ради по захисту дисертацій / І. Б. Усенко, Т. І. Тарахонич, М. Д. Ходаківський, О. О. Кваша // Флагман української юридичної науки / До 60-річчя Інституту держави і прав ім. В. М. Корецького НАН України. 1949–2009 / за ред. Ю. С. Шемшученка. – К. : Юрид. думка, 2009. – С. 194–205.

⁹ *Alma Mater* : Університет Св. Володимира напередодні та в добу Української революції 1917–1920 : матеріали, документи, спогади : [в 3 кн.] / В. А. Короткий, В. І. Ульяновський. – К. : Прайм, 2000.

¹⁰ Витяг з журналу Ради Міністрів. – 5 серпня 1918 р. // ЦДАВО України. – Ф. 126. – Оп. 1. – Спр. 336. – Арк. 12; Закон Ради міністрів Української Держави про утворення Фонду Національної бібліотеки Української Держави 2 серпня 1918 р. // ЦДАВО України. – Ф. 1064. – Оп. 2. – Спр. 1. – Арк. 95–96; Звернення наукових закладів про асигнування і законопроекти (13 квітня – 14 грудня 1918 р.) // ЦДАВО України. – Ф. 2210. – Оп. 1. – Спр. 393. – Арк. 77; Листування з Радою наукового товариства у Києві по склад комісії по вищим навчальним закладам (12 червня – 16 вересня 1918 р.) // ЦДАВО України. – Ф. 2201. – Оп. 1. – Спр. 394. – Арк. 7; О преобразовании Киевского Украинского университета в государственный университет и об учреждении Государственного Каменецкого Украинского университета : Закон Ради Міністрів Української Держави 2 серпня 1918 р. // ЦДАВО України. – Ф. 2201. – Оп. 1. – Спр. 329. – Арк. 7а; Організація та відкриття учительських інститутів в Житомирі та Єлизаветграді 1918 р. // ЦДАВО України. – Ф. 1065. – Оп. 1. – Спр. 14. – Арк. 59зв; Порядок денний Делегатського з'їзду професорів та викладачів державних та приватних навчальних закладів міст Києва, Харкова, Одеси, Катеринослава, Ніжина. – Київ, 21(8)–25(12) травня 1918 р. // ЦДАВО України. – Ф. 2201. – Оп. 1. – Спр. 327. – Арк. 62; Порядок заміщення професорських посад вищих навчальних закладів // ЦДАВО України. – Ф. 2201. – Оп. 3. – Спр. 386. – Арк. 1–3зв.; Право Київському та Кам'янець-Подільському державним українським університетам проводити іспити на ступені магістра та доктора // ЦДАВО України. – Ф. 1092. – Оп. 6. – Спр. 2. – Арк. 16; Про створення у Харківському та Новоросійському університетах чотирьох кафедр українознавства // ЦДАВО України. – Ф. 1064. – Оп. 1. – Спр. 185. – Арк. 1; Проект статуту Катеринославського наукового інституту. – 18 жовтня 1918 р. // ЦДАВО України. – Ф. 2201. – Оп. 1. – Спр. 349. – Арк. 6; Проект Статуту Української Академії Наук в Києві. 31.07.1918 р. // ЦДАВО України. – Ф. 2201. – Оп. 3. – Спр. 24. – Арк. 17зв.; Аналіз статутів і принципів організації народних університетів 1919 р. // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 1. – Т. 5. – Спр. 523. – Арк. 19; Вирізки з центральних і місцевих газет про стан і розвиток культурно-освітньої роботи Росії і України (травень – червень 1919 р.) // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 1. – Спр. 524. – Арк. 42; Доповідь секції народних університетів. Аналіз статутів і принципів організації народних університетів (03 березня 1919 р.) // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 1. – Спр. 522. – Арк. 11; Накази колегії освіти по ліквідації інститутів та прийом справ бывшего міністра освіти (22 лютого – 15 березня 1919 р.) // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 1. – Спр. 460. – Арк. 73; Опитувальні листи для осіб, бажаючих працювати в народних університетах (червень – липень 1919 р.) // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 1. – Спр. 525. – Арк. 13; Організація та відкриття учительських інститутів в Житомирі та Єлизаветграді // ЦДАВО України. – Ф. 1065. – Оп. 1. – Спр. 14. – Арк. 59зв.; Пояснююча записка до законопроекту Раднаркому УРСР про асигнування коштів на утримання вищого педагогічного інституту в м. Києві (12 лютого – 13 липня 1919 р.) // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 1. – Спр. 449. – Арк. 28; Матеріали інформбюро Наркомосу УРСР про стан і перспективи розвитку освітньої справи на Україні 1919–1920 рр. (24 квітня 1920 р.) // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 1. Спр. 477. – Арк. 94; Декрети про покращення побуту наукових працівників (13 грудня 1920 – 25 травня 1921 р.) // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 1. – Спр. 1094. – Арк. 56; Інструкції, правила, положення, накази Наркомосу УРСР про порядок прийому та внутрішній розпорядок вузів (14 червня 1920 – 07 грудня 1921 р.) // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 1. – Спр. 1075. – Арк. 30; Матеріали про роботу Київського медінституту. Захист дисертацій (02 грудня 1920 – 07 грудня 1921 р.) // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 1. – Спр. 1109. – Арк. 29; Матеріали про роботу Харківської академії теоретичних знань. Автобіографії і мандати професорів і викладачів (11 грудня 1920 – 07 грудня 1921 р.) // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 1. – Спр. 1102. – Арк. 535; Статути, штати, списки викладачів викладацького складу вищих навчальних закладів (08 серпня 1920 – 16 листопада 1921 р.) // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 1. – Спр. 1101. – Арк. 130; Листування про захист дисертації Катеринославського губвідділу (20 грудня 1920 – 27 листопада 1922 р.) // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 1. – Спр. 1117. – Арк. 21; Справа з виписами протоколів засідань наукового комітету Укрголовпрофосу про надання наукових закордонних командировок з характеристиками та списками осіб, командированих за кордон (01 березня 1921 р.) // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 2. – Спр. 490. – Арк. 438; Особисті картки, автобіографії та окремі праці наукових співробітників інститутів України, надісланих до наукового комітету для затвердження (06 квітня 1921 р. – 01 травня 1927 р.) // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 2. – Спр. 491. – Арк. 4–5; Доповідна записка викладачів Медичного інституту (26 квітня 1922 р.) // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 1. – Спр. 1109. – Арк. 12; Коректування тез проекту Положення 1922 рр. // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 43. – Спр. 405. – Арк. 141; Проект «Положення про вчені ступені» 1922 р. // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 2. – Спр. 1155. – Арк. 56; Протокол № 2 засідання Комісії щодо розробки інструкції в справі призначення вченого ступеня по групі медичних наук 26 квітня 1922 р. // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 6. – Спр. 618. – Арк. 17; Протокол Факультетської Комісії Медуніверситету 26 квітня 1922 р. // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 1. – Спр. 1109. – Арк. 13; Телеграфне листування щодо присудження наукового ступеня доктора наук // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 1. – Спр. 1109. – Арк. 23–24; Протокол № 139 Спільного Зібрання (Ради) ВУАН від 5 травня 1922 р. // Інститут рукопису Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. – Ф. 1. – Спр. 26250. – Арк. 1–1зв.; Операційний план Наукового Комітету на 1923–1924 рр. // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 1. – Спр. 1109. – Арк. 58; О работе Научного комитета и научных Учреждений и Организации Украины за 1923–1924 академический год // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 3. – Спр. 405. – Арк. 78–141; Протокол № 196 Спільного Зібрання (Ради) ВУАН від 15 лютого 1924 р. // Інститут рукопису Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. – Ф. 1. – Спр. 26307. – Арк. 1–2зв.; Захист дисертації Коганом В. П. на звання доктора клінічної медицини 1924 р. // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 4. – Спр. 729; Операційний план Наукового Комітету на 1924–1925 рр. // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 1. – Спр. 1109. – Арк. 60; Положення Комісії з реєстрації наукових робітників // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 2. – Спр. 1155. – Арк. 10; Захист дисертації Коган О. Н. на звання доктора соціальної медицини 22 березня – 29 травня 1925 р. // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 5. – Спр. 655; Витяг із протоколу засідання академради від 26.IX.1925 р. // Державний архів м. Києва. – Ф. Р–871. – Оп. 1. – Спр. 86; Положення про науково-дослідні кафедри. Затверджено на колегії НКО 09.02.25 р. // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 2. – Спр. 1155. – Арк. 89; Про створення Центральної (Харківської), Київської та Одеської комісій та про інформування наукових робітників про порядок присудження ступеня доктора наук // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 1. – Спр. 1109. – Арк. 36–39; Захист дисертації Топаєвим Е. Р. на звання доктора хімічних наук 1925–26 р. //

ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 4. – Спр. 729; Листування з окремими науково-дослідними інститутами, кафедрами і громадянами про розгляд і рецензування наукових робіт, надісланих для преміювання (15 березня 1926 – 15 березня 1927 р.) // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 6. – Спр. 8661. – Арк. 86; Випис з протоколу засідань колегії Наркомосу про оплату праці членам комісії про присудження вчених ступенів (12 січня – 25 березня 1927 р.) // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 6. – Т. 5. – Спр. 8416. – Арк. 5; Про порядок виконання кваліфікаційних та кандидатських праць по ВУЗах УСРР. 23 липня 1927 р. // Державний архів м. Києва. – Ф. Р-871. – Оп. 1. – Спр. 189; Захист дисертацій викладачами Ніжинського ІНО 1927 р. // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 7. – Спр. 589; Протокол Засідання комісії присудження вченого ступеня доктора історії культури проф. М. І. Яворському (19 листопада 1929 р.) // ЦДАВО України. – Ф. 166. – Оп. 6. – Спр. 8726. – Арк. 66; Списки рекомендованих в Красну професуру (03 лютого – 03 серпня 1931 р.) // Державний архів м. Києва. – Ф. 1. – Оп. 20. – Спр. 4198. – Арк. 33.

Резюме

Костенко І. В. Склад джерельної бази аналізу інституту наукової атестації й титулатури в Україні на тлі історії та права.

Статтю присвячено аналізу складу джерельної бази, призначеної для опису й аналізу виникнення, становлення та функціонування інституту наукової титулатури як системи наукових ступенів та вчених звань. Джерельну базу такого дослідження мають становити головним чином нормативно-правові акти різного рівня з питань підготовки й атестації наукових і науково-педагогічних кадрів. Обсяг джерел для дослідження інституту наукової титулатури – нормативно-правові акти, що становили правову основу функціонування інституту наукової титулатури та наукової атестації взагалі, статистичні відомості інші офіційно-документальні матеріали, а також ряд нарративних джерел. Більшість джерел опубліковано в офіційних виданнях, частиною джерельної бази є архівні матеріали з фондів вітчизняних архівних установ. Наявна джерельна база доволі повно характеризує стан правового регулювання системи наукових ступенів і вчених звань в Україні на всіх етапах її розвитку.

Ключові слова: наукова титулатура, наукові ступені, вчені звання, атестація наукових кадрів, правове регулювання.

Резюме

Костенко І. В. Состав источниковедческой базы анализа института научной аттестации и титулатуры в Украине на фоне истории и права.

Статья посвящена анализу слога источниковедческой базы, предназначенной для описания и анализа возникновения, становления и функционирования института научной титулатуры как системы ученых степеней и научных званий. Источниковедческую базу такого исследования составляют главным образом нормативно-правовые акты разного уровня по вопросам подготовки и аттестации научных и научно-педагогических кадров. Общий объем источников для исследования института научной титулатуры – нормативно-правовые акты, предоставлявшие правовую основу функционирования института научной титулатуры и научной аттестации в целом, статистические сведения, иные официально-документальные материалы, а также ряд нарративных источников. Большинство источников опубликованы в официальных изданиях, часть источниковедческой базы представляют архивные материалы из фондов отечественных архивных учреждений. Имеющаяся источниковедческая база достаточно полно характеризует состояние правового регулирования системы ученых степеней и званий в Украине на всех этапах ее развития.

Ключевые слова: научная титулатура, научные степени, ученые звания, аттестация научных кадров, правовое регулирование.

Summary

Kostenko I. The composition of the source base for the analysis of the scientific institute and certification titles of Ukraine on the background of history and law.

The article is devoted to the analysis of the syllable source base, designed for the description and analysis of the origin, formation and functioning of the institution as a system of titles of scientific degrees and academic titles. Source materials of this study are mainly regulations at different levels in the preparation and certification of scientific and scientific-pedagogical personnel. The total resources for scientific research institute titlature – regulations which granted the legal basis for the functioning of the Institute of scientific and scholarly titles of certification in general, statistical information, and other official and documentary materials, as well as a series of narrative sources. Most sources are published in the official publications, some of the source base, archival material from the national archival institutions. The available source materials adequately describe the state of the legal regulation of academic degrees and titles in Ukraine at all stages of its development.

Key words: scientific titlature, scientific degree, academic titles, certification of scientific personnel, legal regulation.

Отримано 10.09.2013